

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי י"ט כסלו תשפ"ג | דף היומי בבלי: גדרים מט | דף הכולל: גדרים יז.
דף היומי בהלכה: מסימן ע"ו סעיף ד' עד סעיף ז'.
מוסר: שמירת הלשון - פרק ה' ואיתא במדרש' עד פרק ה' 'וכעין זה'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. חשבון הנפש פרק ג פרק ג' "והחמישי שיחשוב עם נפשו"

**סיפר לי רבי אהרן סימן טוב שליט"א, שהיה לו קרוב
משפחה שעבד בנגרות. אותו נגר הוזמן לביתו של מרן רבנו
עובדיה יוסף זצוק"ל להרכיב ספריה חדשה, להפתעתו
ראה את מרן זצוק"ל נכנס לחדר ובידו מדף של ספריה**

הגאון רבי ראובן אלבו שליט"א על כוחו של החינוך והסברת הפנים

היו משיבים לו בחזרה.
והנה באותו בקר, כאשר פגש אותם יוסף ודרש בשלומם, הם
לא ענו לו כמו בכל יום. פניהם היו עצובות, וכיון שחשו כי הוא
מתעניין בשלומם מעמק הלב, פתחו את לבם וספרו לו על החלום
המורז שכל אחד מהם חלם.
נמצא, כי כל הצלתו של יוסף ועליתו לגדלה, שהתגלגלה
לבסוף דרך שר המשקים, יסודה היה נעוץ באותה הנהגה של חינוך
והסברת פנים לכל אחד ואחד. יוסף הצדיק לא היה מסגל לראות
בן אדם עצוב עם פנים רעות. זה מנהיג אמת. מי שרוצה להיטיב
עם כל בן-אנוש, יהיה זה בן ברית או שאינו בן ברית.

נצל ממות בזכות אמירת השלום

ידוע הספור על אותו משגיח כשרות, שהיה חלק מצות עובדים
יהודי, שעסקו בשחיטה במשחטה גדולה מעבר לים.
אותו יהודי, בכל בקר שהיה מגיע למפעל, היה מקדם בברכה
את השומר היושב בפתח, שרב בני אדם כמעט ואינם שמים לב
לקיומו, ובסיום שעות העבודה, כאשר היה עוזב את המפעל, היה
נפרד לשלום מאותו שומר.
יום אחד, בסמוך לסיום שעות העבודה, נכנס אותו משגיח
לבדק דבר מה באחד ממקררי הבשר הענקיים. פתאום הבחין
שמישהו סגר את דלת המקפיא מבלי שהבחין שיש בן אדם

שר המשקים ושר האופים, היושבים בבית האסורים יחד עם
יוסף הצדיק, חולמים חלום ואינם יודעים את פתרונו. בבקר רואה
יוסף את פניהם שאינם כתמול שלשום, ושואל אותם מדוע פניהם
רעים היום.

יש להבין: וכי מה אכפת לו ליוסף שלשני האנשים הללו אין
היום מצב-רוח? מה זה ענינו שהם זועפים? סביר להניח כי יוסף
לא היה משעמם בישובו בכלא. הוא ישב שם וחזר על התורה
שלמד מאביו. הרי הפסוק אומר שיעקב אבינו אהב את יוסף "כי
בן זקנים הוא לו", ואמרו חז"ל שיעקב למדו את כל התורה שלמד
בבית מדרשם של שם ועבר במשך ארבע עשרה השנים שישב
שם. אם כן, בכל השנים בהן ישב יוסף בבית האסורים, הוא חזר
על תורת אביו, ושנן את כל אשר למד.

מה אכפת לו, אם כן, ליוסף, אם שני הגויים הללו עצובים
וזועפים? ובכלל, כיצד הוא שם לב לכך?

בזכות החינוך והסברת הפנים

אך אם נתבונן בדבר, נוכל להבין כיצד הגיע יוסף לאותה
משרה רמה, עד שהפך להיות השליט על כל ארץ מצרים.
יוסף בישובו בבית הסהר, התייחס בחביבות ובנעם לכל אלו
שישבו איתו שם. מן הסתם, מדי בקר, כאשר היה פוגש את שר
המשקים ושר האופים, היה מחיך אליהם ודורש בשלומם, והם

חיים רבי שליט"א לעשות מהפכה בעיר חולון), שהיה לו קרוב משפחה שעבד בנגרות. אותו נגר הזמן לביתו של מרן זצוק"ל, להרכיב ספריה חדשה. הוא עבד שעות ארוכות, ולקראת ערב עצר מעט לנוח.

להפתעתו ראה את מרן זצוק"ל נכנס לחדר ובידו מדף של ספריה הנמצא מחוץ לבית. קם הנגר ושאל אותו: "רבנו, מה כבודו עושה? אני כבר אכניס את המדפים".

השיב לו מרן: "עבדת קשה יום שלם, ורצוני לעזור לך במעט להכניס את המדפים שעוד נותרו בחוץ".

פלא פלאות. מרן זצוק"ל, שכל שניה שלו היתה מנצלת לתורה, חשב על אותו נגר ולא חס על כבודו ומעמדו, אלא יצא לעזור לו במעט!

בדומה לכך מספר בספר "רבנו" לרבי אליהו שטרית הי"ו, שפעם אחת הגיע אל ביתו של מרן הרב ישראל יונה והסתכל בספריה של רבנו. מרן הבחין שהוא מחפש ספר מסים ושאלו איזה ספר הוא מחפש. השיב לו רבי ישראל שהוא מחפש ספר מסים, אבל הוא כבר ימצא אותו דרך קטלוג הספרים שהיה שם. אך מרן זצוק"ל קם מכסאו, הלך לחדר השני והביא לו את הספר המבקש.

איזו ענוה ונשיאה בעל עם הזולת!

מרן זצוק"ל לא אמר לעצמו: אלמד תורה, וחוף מזה לא מענין אותי כלום, לא זו דרכה של תורה. על האדם להסתכל גם על טובת הזולת ולשאת בעל עם חברו.

חיב אדם להיות שקוע בלמוד התורה הקדושה, אך בד בבד אין זה פוטר אותו מלפעל ולעשות למען הזולת - הן לשאת בעל, והן להאיר ולהזריח את אור הקדשה והטהרה. או אז, זוכה האדם שהקב"ה נותן לו את הכחות והכלים לכהן.

(מתוך הספר 'משכנתי')

בתוכו, וכך הוא נותר כלוא במקפיא ענק, שרק למחרת בבקר יפתחוהו, כאשר הוא יודע שאין כל סכוי שיצליח לשרד בו בחיים במשך שעות ארוכות כל כך. הוא דפק על דלת הברזל הכבדה, צעק בכל כחותיו, אבל איש לא שמע אותו. עובדי המפעל סימו את יום עבודתם, והוא נותר כלוא בקר העז, כאשר הוא כבר מתכוון לקראת סופו המר.

לפתע, כאשר כבר היה על סף קפיאה, נפתחה דלת הברזל, ואותו שומר שבפתח קרא לו בשמו.

נדהם היהודי למראה הצלתו ממות לחיים, ושאל את השומר: "מה הביא אותך לפתח את המקפיא בשעת לילה מאחרת זו, כיצד עלה בדעתך שאני נמצא בתוכו?"

השיב לו השומר: "באמת כבר הייתי בדרך לביתי, אך פתאום נזכרתי שכאשר העובדים עזבו את המפעל, לא נגשת אלי להפרד ממני לשלום. חשבתי בלבי: הרי בכל יום אינך עוזב את המקום מבלי לגשת אלי, ומה קרה היום? הייתי בטוח שקרה לך משהו רע, ואולי אתה לכוד במפעל, ולכן שבת אלי כדי לחפש אותך!".

הנה כי כן, בזכות הסברת פנים של אותו יהודי, נצלו חייו ממות בטוח.

ענוה ונשיאה בעל עם הזולת!

ההנהגה זו מחיבת לכל יהודי ויהודי, להאיר פנים לכל אחד, להתענין בשלום הזולת ולרצות בטובתו. כך ראינו אצל גדולי הדור. אף שהיו שקועים בעמל התורה, עם זאת נהגו בכבוד כלפי כל אחד ואחד.

אצל מרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל, ראינו בעליל מדה מפלאה זו. ספר לי רבי אהרן סימן טוב שליט"א (תלמיד חכם חשוב, היה ר"מ בישיבת "חזון עובדיה" במשך שנים רבות, ופעל יחד עם רבי

"אחרי שסגרנו את העסקה מול בית הדפוס. נבהלנו מעצמנו. רעייתי שתחי' אמרה לי "מה זה? 3,000 עותקים? אין סיכוי שנצליח למכור את כל הכמות הזאת בעשר השנים הקרובות"

מייסד אגודת נוצרי לשון, הרב ט. שהיה אברך כולל רגיל מירוחם, והפך לאחד מגדולי מזכיי הרבים בדורנו, אנחנו צריכים לקנא בו!

יוחנן וסרמן

הרחוקה. אחד האברכים, הרב ט. גיבש קבוצה של אברכים מהכולל שהחליטו פה אחד: מתחילים ללמוד בספר ה'חפץ חיים', ואפילו נבחנו על הלימוד.

זה היה קצת מוזר. ממתני אברכים לומדים את הלכות שמירת הלשון? ובכלל, הספר היה מוכר בעיקר בגלל שעל שמו נקרא המחבר, רבי ישראל מאיר הכהן, פחות מצד עצמו. לא רבים החזיקו בבעלותם ספר 'חפץ חיים', וכל הקיצורים והתקצירים של

אחד הארגונים הכי משפיעים בדור בעשורים האחרונים, הוא ללא ספק 'אגודת נוצרי לשון'. ואחד האנשים שאני הכי מקנא בהם, הוא הרב ט. יהודי יקר ונפלא שייסד את האגודה, ושיש לי היכרות עמו כבר כמה וכמה שנים ב"ה. שמעתי מפיו את האופן בו הוא ייסד את הארגון והשתוממת!

זה התחיל לפני כ-35 שנה בכלל אברכים בעיר ירוחם

"אחרי שסגרנו את העסקה מול בית הדפוס", הוא סיפר לי, "נבהלנו מעצמנו. רעייתי שתחי' אמרה לי "מה זה? 3,000 עותקים? אין סיכוי שנצליח למכור את כל הכמות הזאת בעשר השנים הקרובות. איך נחזיר את ההלוואה... אנחנו עומדים לפשוט את הרגל".

ב"ה הודפסו מאז מאות אלפי ספרי 'חפץ חיים' ונמכרו בקלות שוב ושוב. האגודה ממשיכה לפעול בלי תקציב כמעט, שלא למטרות רווח, הספרים נמכרים במחיר של עלות ההדפסה וההפצה, הרב ט. עצמו חי בפשטות ולא הרוויח עד היום אפילו שקל אחד בודד מהעמותה שהקים ושחוללה מהפך חסר תקדים בתולדות עם ישראל.

תגידו לי אתם, האם אנחנו לא צריכים לקנא בכזה יהודי שבעשר אצבעות ובלי שום אמצעים מיוחדים, הצליח לצרף המונים ללימוד יומי של הלכות שמירת הלשון ובשנים האחרונות החל לייצר מהפכה נוספת גם בלימוד של הספר 'אהבת חסד' שכתב מרנא החפץ חיים ושהלומדים בו לומדים להרבות חסד בישראל.

אפשר לדמיין בכלל את השכר העצום הממתין בשמי מרום לבני הזוג הצנועים והשקטים הללו שמקפידים בתוקף ששמים לא יתפרסם, ושלא מפסיקים לפעול יומם ולילה כדי לייצא את המהפכה הזאת ולהעלות אותה לרף הצלחה גבוה יותר? אשריהם ואשרי חלקם, ואשרי כל מי שזוכים לסייע להם ולהיות נטפלים למצוות הרבות שהם עושים.

הלכות שמירת הלשון בשפה העכשווית, בכלל לא היו קיימים. כולם ידעו שיש ספר כזה שנקרא 'חפץ חיים', ואולי אפילו ראו אותו ב'אוצר הספרים' של בית הכנסת השכונתי, אבל מעטים באמת פתחו ולמדו בו כמו שצריך.

ההצלחה היתה כבירה. הלימוד הלך והתפשט מירוחם למקומות נוספים. קבוצות דומות נפתחו, והלימוד בספר החפץ חיים הפך להיות מעט יותר נפוץ מכפי שהיה קודם לכן.

כך הוקמה אגודת נוצרי לשון, בפעילות נמרצת של אדם אחד, שהקדיש את כל חייו למען העניין.

אחרי תקופה הוא ישב וחשב, למה באמת אנשים לא לומדים בספר החפץ חיים? לאחר מחשבה רבה ומעין 'סקר שוק' שעשו הוא ורעייתו בכוחות עצמם מול אנשים רבים ונשים רבות, הם הגיעו למסקנה שכנראה הצורך להחזיק לוח של חלוקת הלימוד היומי, מיסודו של הרב סגל זצ"ל מאנגליה, לצד הספר מקשה על הלומדים ומסרבלת את העניין.

לא עברו ימים מרובים, והם הדפיסו ספר 'חפץ חיים' חדש, מנוקד, עם אותיות מאירות עיניים, וכמובן עם החלוקה של הרב סגל זצ"ל, מוטמעת בתוך הספר, שלא יהיה צורך להחזיק לוח ולבדוק כל יום מאיפה לומדים ואיפה מפסיקים.

המהדורה הראשונה היתה של 3,000 עותקים, מכספים שלקחו בהלוואה, בתקווה שיצליחו למכור את כל הספרים ולכסות את ההלוואה.

אנשים באים למוקד הבחינה, אחרי עמל ויגיעה, הם רוצים לענות למבחן ו... חסרים טופסי בחינה... למה זה קורה?

אחראי מערך המבחנים של 'דרשו' הרב אהרן כהן, מסביר מה קורה מאחורי הקלעים, וגם מספר על התגלית החדשה שגילה בחודש הקודם

של ימי חמישי אחה"צ, בכללים השונים, ובמקביל חלוקה לעשרות מוקדים של מבחני 'יום שישי' בבתי כנסת מרכזיים בערים השונות - כמובן שצריך עבודה רבה כדי למנוע תקלות. "התקלה הנפוצה ביותר, היא זאת שחוזרת על עצמה מספר פעמים בשנה, כשפתאום חסרים מבחנים", אומר הרב אהרן כהן, אחראי מערך מבחני 'דרשו' בתוכניות השונות. אנשים באים למוקד הבחינה, אחרי עמל ויגיעה, הם רוצים לענות למבחן ו... חסרים טופסי בחינה...

"בדרך כלל זה לא קורה, יש מספיק מבחנים. גם כשחסרים מבחנים, בדרך כלל האחראי על מקום המבחן יודע לזהות זאת מראש, ולבקש שישלחו לו תוספת מיידית של מבחנים, דבר שאכן קורה ברוב הפעמים.

פעם בחודש זה קורה. המבחן החודשי של 'דרשו'. ליתר דיוק יש לומר 'המבחנים החודשיים'. בכל מוקד בחינה מהמוקדים של יום שישי ניתן למצוא מבחנים במגוון תוכניות 'דרשו'. בש"ס הבבלי, הירושלמי, משנה ברורה, ספרי מוסר ועוד. יש תוכניות שונות ומסלולים שונים, יש שנבחנים על גמרא עם רש"י, יש שמוסיפים גם תוס', יש שנבחנים על 'משנה ברורה' ויש שמוסיפים גם 'ביאור הלכה'.

זהו עולם שלם שעוסק כל כולו במבחנים, צבעי הדפים, הגהות חוזרות ונשנות של כל מבחן, בדיקה שהוא אכן ברור דיו, לוודא שהמבחן לא מדי קשה, להקפיד על עיצוב רגוע שיסייע לנבחנים ולא יכביד עליהם, ועוד ועוד. כשמדובר במערכת כזאת, של חלוקת מבחנים במאות מוקדים

הישיבה שלהם כמו בכל חודש, אלא בסמוך לביתם, כמו בימין בין הזמנים... ועכשיו אנחנו אמורים לנחש היכן יגיע כל נבחן לעשות את המבחן...

"אבל בפעם האחרונה, שמנו לב לדבר מעניין מאוד, שגם מסביר לנו את המקרים הללו בפעמים אחרות שהיו בעבר", מסביר הרב כהן, "התברר שבגלל שאלפים באו לעשות את המבחן ב'ירושלמי', רבים מהם פשוט לקחו טופס בחינה גם על הש"ס הבבלי, כדי להתרשם ולראות, ולשקול את האפשרות להצטרף לבחינה גם על תוכנית 'קנין תורה' על הדף הבבלי.

"מסתבר שלפעמים אנשים שנחשפים בפעם הראשונה למוקדי הבחינה של 'דרשו' לוקחים טופס מכל מבחן, וזה מייצר מחסור שלא יכולנו לצפות אותו מראש.

"אבל אנחנו לא כועסים", הוא מבהיר לסיום, "אדרבה, אנחנו רוצים שכל מי שלקח מבחן, יבוא וייקח כל חודש וגם ימלא תשובות לאחר שלמד את הדפים במשך כל החודש בסייעתא דשמיא. אנחנו שואפים לכמה שיותר נבחנים, בכל התוכניות, ובלבד שתרכיב תורה בישראל, אבל צריך להבין שאנחנו עושים מאמץ גדול להביא כמות מבחנים גדולה, אך לעולם לא נוכל לדעת במדויק כמה נבחנים יהיו בכל מקום".

"אבל לפעמים האחראי לא שם לב, או שהקצב שבו נגמרו המבחנים היה מהיר מכדי שיספיקו להגיש עזרה ולהביא מבחנים נוספים, והדבר גורם עוגמת נפש רבה מאוד לנבחנים שהתאמצו והתייגעו ולבסוף לא יכולים לעשות את המבחן.

"האחראים כמובן מוצאים פיתרונות. הם מתמרנים, מאפשרים לנבחנים לכתוב על דפים ריקים את התשובות, הם דואגים לשלוח מישהו שישכפל כמה עותקים כדי לתת לנבחנים שעדיין אל נבחנו.

"אבל למה זה קורה?"

"ב'דרשו' מנסים באמת להבין את הגורם למחסור במבחנים, והסיבות הן רבות. צריך לקחת בחשבון שב'דרשו' כל נבחן יכול לבוא לכל מוקד בחינה שירצה כדי לעשות את המבחן שלו, כך שהמספרים במוקדים השונים משתנים.

"הנה למשל דוגמה קיצונית, מהמבחן האחרון, בערב שבת חנוכה. רבים מקהילות החסידים נוסעים לשבת לאדמו"ר, ורבים נוסעים מוקדם ועושים את המבחן בעיר בה הם מתארחים. חלק אחר מגיע מוקדם לעיר אחרת ועושה שם את המבחן. כמו כן העובדה שהישיבות שובתות בשבת חנוכה, גורמת לכך שבחורי הישיבות לא עושים את המבחן ליד

העירייה החליטה לסיים את הסיפור אחת ולתמיד, ושפכה את תכולתן של ארבע משאיות מלט אל תוך המקווה הפיראטי, אבל החסידים לא נבהלו...

סיפור אמיתי שהתחולל לפני כעשרים שנה בבית שמש, והותיר חותם עמוק בלבו של הרב יהושע לייבזון

ראה שבונים מקווה בלי היתרים הוא 'לבש קנאה' לחוק ולסדר הטוב, ופנה לעירייה בהלשנה.

"באו פקחי העירייה, הטילו קנסות והוציאו צו סגירה, אבל הנהלת בית הכנסת לא שעתה לצו והמקווה נשאר פעיל. שוב הזמין השכן את הפקחים ואלו הלחימו את הדלת וסגרו את המקווה, אבל התושבים הביאו דיסק ופרצו את הדלת, וכך התחיל תהליך של 'חתול ועכבר', בין התושבים ובין העירייה, עד שחרה אפו של מישהו בעירייה, והוא החליט לעשות לזה סוף.

"ביום בהיר הגיע כח של משטרה למקום, ואתו משאבת בטון וארבע משאיות מלט. פועלים כיוונו את צינור המשאבה אל תוך המקווה, והמשאיות החלו לשפוך את תכולתן אל המשאבה שבתורה העבירה את המלט הישר לכל חדרי המקווה והבורות שהם רוקנו קודם לכן ממים.

"הכל התמלא במלט עד גדותיו, והמלט נשפך החוצה והציף את רצפת המבנה המאולתר מצד לצד בגובה של כמה עשרות סנטימטרים.

יוחנן וסרמן

כשביקשנו מהרב יהושע לייבזון לשתף אותנו במקרה שגרם לו להתפעל והשפיע עליו, הוא לא היסס ובחר במקרה שהתחולל לפני כעשרים שנה, ושבסייעתא דשמיא יצא לו להיות עד לו...

"ההתיישבות החרדית בבית שמש עוד היתה אז בשנים הראשונות שלה", הוא מספר, "העירייה בבית שמש, באותם ימים נשלטה על ידי אנשים שלא מאוד אהבו את הציבור החרדי ולא מאוד רצו לתת לו להתבסס בעיר, בלשון המעטה. בהתאם לכך, כל היחס לתשתיות בנושאי הדת היה די רופף.

"באחת השכונות החרדיות בבית שמש היה מחסור במקוואות. התושבים פנו לעירייה וביקשו היתרים לבנות מקוואות נוספים, אבל התהליכים התקדמו בעצלתיים, ובאחד מבתי הכנסת החליטו לעשות מעשה והקימו מקווה בלי להמתין לאישורים, בתקווה שלאחר מכן יוכלו להוציא היתר ולהכשיר את הבנייה בדיעבד.

"לרוע מזלם, היה שם איזה שכן שבטעות נפל לשכונה הזאת ולא התאים לצביון שלה, (וכמובן עזב אח"כ את השכונה) וכשהוא

מסירות הנפש של התושבים לעניין, והבינו שאכן הקולר תלוי בצווארה של העירייה, כשהתושבים זקוקים נואשות למבנה של מקווה ובמקום לתת להם את המגיע להם, העירייה מעכבת את הבנייה עוד ועוד. מסירות הנפש הזאת אכן פעלה את פעולתה, ועד עצם היום הזה פועל שם מקווה בצורה מסודרת וחוקית, להרבות טהרה בישראל.

"בדרך מעניינת מאוד יצא לי להיות עד לחלק מההתרחשויות הללו וללוות את הסיפור, ואני זוכר שהמסירות נפש של החסידים שם תפסה אותי מאוד חזק. אנשים שמוכנים לעשות הכל, הם לא מסתכלים על הנזק הכספי, לא מסתכלים על הכוונות שנגרמו בידיהם וברגליהם, הם היו חדורי מטרה והשיגו את מה שרצו להשיג.

"זה לימד אותי הרבה. כשאתה רוצה להשיג משהו, לך על זה! על תחכה!! אם תמתין שעתים המלט יתחיל להתייבש ותאחר את הרכבת. מאז אני מוצא את עצמי מדי פעם אומר לעצמי "רק שלא יתייבש המלט". האנשים שסביבי לא תמיד מבינים איך קשור מלט לקביעת חברותא או פתיחת שיעור חדש, אבל מי שמכיר את הסיפור מבין על מה אני מדבר. "צריכים להכות בברזל בעודו חם", וגם "צריכים לרוקן את המלט לפני שיתייבש...".

"לאחר שסיימו את המלאכה, פנו הפועלים, המשאיות, המשאבה וגם המשטרה ועזבו את המקום...

"התושבים החסידים באזור, הסתכלו זה על זה, וקיבלו החלטה נחושה להפר את עצת הזוממים לסגור את המקווה ויהי מה!

"יש לנו עוד שעתים עד שהמלט מתחיל להתייבש", אמר אחד האנשים לחבריו, אח"כ זה סיפור אבוד. ואז ראיתי מחזה מרהיב, בתוך זמן קצר הגיעה קבוצה גדולה של מתנדבים, הם הצליחו להביא דליים, מריצות וכל הציוד הנדרש, ובמשך שעות ארוכות מילאו מים, הרטיבו ועמלו לשאוב את המלט הרטוב מהמקום, עוד דלי ועוד דלי, מילאו מריצות ורוקנו את התכולה הנוזלית בקצה הרחוב לשטח לא בנוי, ושוב מילאו דליים ומריצות ועבדו כך כשהם מתלכלכים וכשמלט שיש בו גם חומרים כימיים חריפים מתחיל לצרוב להם בידיים וברגליים שהיו שקועות במלט עד הארכובות.

"אחרי שעות שפינו את המלט הנוזלי, הם הביאו צינורות של כיבוי אש, ושטפו את המקום בצורה יסודית כדי שלא יישארו שאריות של מלט.

"וראה זה פלא, הפקחים מצדם הפסיקו להגיע. הם ראו את

אם אתם נשטפים זיעה קרה למחשבה שאולי לא תגיעו להצלחה מליאה כפי שהגדרתם אותה, כדאי לכם להתייחס אליה בחשדנות

הרב ד"ר עוז מרטיץ על הפחדים וכאבים הנמצאים מתחת למעטה ההצלחה

מהשטח. ועל הפעמים האלו נדבר עכשיו, כי שווה לנו להכיר אותן.

ובכן, ממה, בעצם, אנחנו רוצים לברוח בחסות ההצלחה?

אולי מההיסוס הפנימי של 'מה אני שווה, בעצם'.

אולי מתגובות הרסניות שקיבלנו בעבר כשנכשלנו.

אולי מההרגשה הכואבת שאנחנו, כפי שאנחנו, איננו ראויים לידידות.

הרבה פחדים וכאבים משתתקים מתחת למעטה ההצלחה.

לא תמיד זה רע, כמובן. הצלחה יכולה להיות גם הגנה בריאה וחיונית. בהחלט עדיף לעמול ולהצליח מאשר להפוך לאדיש, לאגרסיבי, לרטנוני או למבוהל.

אבל - יש גם אבל. כי הצלחה בתור הגנה עלולה גם להיות הרסנית.

וכאן ניאלץ לעשות שימוש במילה השחוקה: תלוי. תלוי מה

אתם מרגישים בקשר להצלחה היא, שאליה אתם חותרים.

האם אתם חותרים אליה מתוך הבנה שאתם עושים כמיטב

ההגנות שאנחנו בונים סביב הנפש שלנו כדי להגן עליה מפני כאב והרס, הן מתוחכמות ומורכבות במידה עוצרת נשימה.

והן עשויות גם להיות מפתיעות.

כולנו כבר יודעים לזהות שהכחשה והדחקה, למשל, הן הגנות. כך גם לגבי אדישות, ריחוק, ואפילו עליזות-יתר. כל אלה עשויים לעזור לנו לברוח מעצמנו כשאנחנו מדי, כדי לא להישבר.

אבל, האם ידענו שגם הצלחה עשויה להיות מערכת הגנה?

כן, זה נשמע מוזר... הרי כולנו רוצים להצליח, ומאחלים הצלחה גם לכל היקרים לנו.

לא יכול להיות שאנחנו מאחלים להם - ולנו - בסך הכל מנגנון בריחה משוכלל, נכון?

ובכן, קודם כל, נדייק: לא כל רצון להצליח הוא ניסיון בריחה. לפעמים אנחנו שואפים להצליח כדי לעשות טוב עם הכלים שקיבלנו. זה נפלא.

אבל יש פעמים אחרות. ובפעמים האחרות הללו, אנחנו כן מחפשים חליפת הצלחה כדי להסוות בה את הבריחה שלנו

האויב - היא להפריד בינה לבין הערך העצמי שלנו. אל תרשו לשניים האלה להתידד.

את ההפרדה הזו עושים כשמתייחסים אל ההצלחה בסלחנות. כשאומרים לה: "אנחנו לא ממש חייבים אותך באופן מלא. גם תשעים אחוז ממך יהיו בשבילנו בסדר גמור".

כשלא תהיו להוטים להשיג את ההצלחה המושלמת - תפסיקו להרגיש שחייכם תלויים בה.

וכשחייכם לא יהיו תלויים בה - היא תפסיק להיות בריחה. ויכול להיות, לגמרי יכול להיות, שתגלו אז בהפתעה שבצעם, אתם בכלל לא מחפשים לברוח.

מילון מונחים:

הצלחה - תחושת עוצמה של יחיד או של קבוצה שהגיעו למטרה שהוגדרה מראש.

תחושה זו מגיעה לעתים מתוך האדם או הקבוצה עצמה, ולעתים מהסביבה הערה להישג.

ערך עצמי - הכרה מודעת ולא מודעת לקיומו של כוח פנימי.

משהו לקחת לדרך:

עוד דרך טובה להפריד בין ההצלחה לבין הערך העצמי, היא להפסיק לראות בה מקור גאווה, ולהתחיל לקוות לה ביתר ענווה. במקום להגדיר: "ההצלחה שלי תהיה כשאהיה המומחה הגדול ביותר",

עדיף להגדיר: "ההצלחה שלי תהיה כשאשתמש ביכולות שניתנו לי בצורה הטובה ביותר".

משפט:

מצליחן הוא אדם שסופר גם הצלחות חלקיות.

(פרק מתוך הספר 'רגעים של כוח'. ד"ר עוז מרטיץ פסיכותרפיסט בעל שם ספריו יצאו בהמדרות רבות. לרכישת הספר ולקבלתו במשלוח לבית ניתן להתקשר: 058-7676321)

יכולתכם, ותהיו מרוצים גם אם תשיגו אותה רק באופן חלקי? אם כן, תנו לה מדליה. היא עושה לכם שירות נהדר.

אבל אם אתם נשטפים זיעה קרה למחשבה שאולי לא תגיעו להצלחה מלאה כפי שהגדרתם אותה, כדאי לכם להתייחס אליה בחשדנות.

אולי, מרוב רצון להגן עליכם, היא בעצם מזיקה לכם.

איך יודעים? איך ממיינים הצלחות ל'רעות' ול'טובות'?

מתבוננים ובוחנים:

האם אתם מסוגלים לקבל את האפשרות שלא תהיו הטובים ביותר בתחומכם?

שלא תזכו למשוב הנלהב שאתם מצפים לו?

שלא תוכלו לאפשר לעצמכם את דירת החלומות שרציתם?

או שהמחשבה על כך גורמת לכם לחוש לא שווים, לא אהובים ולא מסוגלים?

אם האפשרות האחרונה נכונה, אם המחשבה על חוסר הצלחה נוטלת מכם את האוויר - ההצלחה המקווה הזו פועלת בשירות האויב. היזהרו ממנה!

היא לוקחת את הערך העצמי שלכם ותולה אותו על שבשבת מול הרוח; היא גורמת לכם להתנדנד כל החיים על השבשבת הזו ימינה ושמאלה: הצלחת? אני מדהים.

לא מספיק הצלחת? אני כלום.

ועם הצלחות כאלה, מי בכלל צריך כישלונות.

הן כה גרועות, ההצלחות-האויבות הללו, עד שגם אחרי שנכנענו לרצוננו והשגנו אותן במלואן - הן לוקחות את הערך העצמי שלנו בשבי, וממשיכות להתעלל בו.

הרי אי אפשר לפרנס את הערך העצמי מהצלחה אחת לכל החיים. ערך עצמי שניזון ממקור חיצוני, נעשה מהר מאוד רעב שוב. לכן, כשיפוג הרושם של ההצלחה הנוכחית, הערך העצמי ישתוקק לעוד אחת ולעוד אחת. לא רק שההצלחה לא חיזקה אותו - היא הפכה אותו לחרד ולנוזק עוד יותר.

הדרך הנכונה לגרום להצלחה לעבוד בשבילנו ולא בשירות

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

הוא מספר סיפורים ומעשיות. בדיחות והלצות. מורח את הזמן. אמנם, אין הוא מביא תועלת רוחנית כלשהי, אבל לפחות הציבור נהנה. שוכח את הצרות לכמה שעות

רבה של העיר כרמיאל הגאון רבי אברהם מרגלית שליט"א על מגידי מישרים מוצלחים

הגידה נא לי (בראשית לו טז)

ומשפטיו של הקב"ה לכלל ישראל. יש "מגיד מראשית אחרית". זהו אותו שמספר סיפורים, מה היה ומה יהיה. ויש "ואין מגיד לי" [בראשית מא כד]. אחרי שדיבר ודיבר, אתה אומר לעצמך, בעצם לא אמר כלום...

כאשר נותנים לך במה, באירועים משפחתיים, ציבוריים וכדומה, כאשר יש לך אפשרות לדבר לפני קהל, צריך לנצל זאת לדברים נכונים ונכוחים. ישנם כאלו שהדבר החשוב ביותר עבורם הוא 'מה יאמרו'. איך יגיבו לדברים. מבחינתם העיקר הוא שהתגובות תהיינה חיוביות. ש'פרגנו'. כמה נאה דיבר. איזו שפה קולחת ועשירה. אילו רעיונות מענינים. זהו כבוד רגעי, שאינו מביא תועלת אמיתית. אבל, הרי ניתן לנצל את הבמה כדי לעורר ולחזק. ישנו ציבור שמאזין לך כעת. נצל את ההזדמנות לחיזוק האמונה, שמירת המצוות, לימוד תורה ועשיית חסד. זהו הניצול הטוב ביותר של כח הדיבור.

לעתים, דוקא אתה הוא זה שיכול להשפיע. הגמרא במסכת עבודה זרה אומרת, שלכל חולי, צרה וצוקה, יש זמן מוגבל. מראש נגזר כמה זמן ימשך הסבל, ומתי יבוא לו הקץ. בנוסף, לעתים נגזר מראש מי יהיה הרופא שיאבחן ויביא מזור. לכן יכול לקרות שאדם הולך למיטב הרופאים, והם לא מצליחים להועיל לו. לבסוף הוא מתגלגל לאיזה רופא זוטר, ודוקא הוא מאבחן נכונה ומרפא את מחלתו.

אומר הרמ"ק, שכך הוא גם בלימוד תורה ועבודת ה'. לכל אחד יש את השעה והרגע שלו. מה שלא הצליח לעשות אתמול ושלשום, יתכן שיצליח עכשיו, כי זהו הרגע שנקבע להצלחתו בתורה. לכן, גם מי שדיבר ודיבר, ומעולם לא חש שדבריו עושים רושם על הציבור, אל יתיאש. יתכן שעדיין לא הגיע הזמן שנקבע לו. עליו לנסות שוב ושוב. בסופו של דבר, בסיעתא דשמיא, יצליח. (מתוך הספר 'מפיק מרגליות')

ישנה אימרה נחמדה ומתוקה אודות מגידי מישרים. נקדים ונאמר, ענין המגידיים היה תופעה נפוצה מאד בעבר. לא היה טלפון. לא טכנולוגיה ותקשורת. כל אחד חי בפנינתו. מי שלמד, היה עסוק תמיד. אבל מי שלא למד, והיו רבים מאד כאלה, שלא זכו ללמוד תורה, לא היה לו משהו שיפיג את השעמום. כאשר הגיע דרשן, כולם היו שמחים להתקבץ בבית הכנסת לשמוע את אמרותיו. סיפורים פיקנטיים, וורטים ורעיונות נחמדים. כך שעה שעתיים ושלוש. לאחר הדרשה היה המגיד סובב בקהל ומקבץ נדבות, וכולם היו מרוצים.

ובכן, פעם הגיע מגיד מישרים שכזה לאחת הקהילות. הרב שרצה לכבד את המגיד, בא אף הוא לבית הכנסת לשמוע את הדברים. אך הדרשה היתה ארוכה ומיגעת עד מאד, ועד כמה שניסה הרב לדלות ממנה מסר כלשהו, פשוט לא הצליח. שום חיזוק, שום רעיון. אפילו לא וורט טוב שאפשר 'למכור'. כשניגש אליו הדרשן בסוף דרשתו, נתן לו הרב כמה פרוטות ואמר, ישנם שלושה סוגי דרשנים. יש כאלו שבאים באמת כדי להשפיע על הציבור. לדבר, להשפיע ולהקריין. לישר ולהוכיח. לעורר לעשיית תשובה. מגידיים אלו עושים חסד גדול עם בני האדם. הלא אין אדם רואה נגעי עצמו. כל אחד מצפה בתוך תוכו שמישהו יכה על קדקודו ויאמר לו, כאן טעית, כאן אתה נוהג כשורה. אם אין מי שיאמר, עלול הוא לחיות בטעות עד סוף ימיו חלילה.

ישנו סוג אחר של מגיד. הוא מספר סיפורים ומעשיות. בדיחות והלצות. מורח את הזמן. אמנם, אין הוא מביא תועלת רוחנית כלשהי, אבל לפחות הציבור נהנה. שוכח את הצרות לכמה שעות. ויש כאלו, שמדברים ומדברים, אבל בעצם לא אומרים כלום. "מגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל" [תהלים קמז ט], זהו הסוג הראשון. המגיד שבא לחזק ולעודד, להחדיר את חקיו

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

האם 'מְפִיץ רֵיחַ' מתיר אמירת דברי קדושה?

ויש שאסרו זאת, משום שעיקרו של איסור זה נלמד מהכתוב: "וְהָיָה מִחֲנִיךְ קְדוֹשׁ", ומאחר ובפועל הריח הרע קיים, אין זה 'מחנה קדוש'; ויש שכתב, שיתכן כי מצב זה שבו הריח החזק יותר מונע מהריח הרע להגיע לאפו, הרי הוא כסתימת האף על מנת שלא להריח את הריח הרע, שבוודאי אינה מתירה את אמירת דברי הקדושה.

[משנ"ב עה, טז; בו"מ דרשו, 23, 24 ו-26; וראה שו"ע פו, א, ומשנ"ב עט, כג]

כפי שלמדנו, אסור לומר דברי קדושה בטווח של ארבע אמות מריח רע של צואה; והוא הדין לריח רע של עיפוש וריקבון הנודף מדברים אחרים (ראה במקורות).

ויש שכתבו, שאם יש באותו מקום 'מְפִיץ רֵיחַ', או ריח חזק של בושם, או של שריפה, וכדומה, באופן שהריח הרע אינו מורגש - מותר לומר שם דברי קדושה. ויש שהקל בכך לחולה שאינו מסוגל להקפיד על נקיות.

האם מותר לומר דברי קדושה כשהגוף אינו נקי?

בדברי קדושה, וכל שכן לאומרים; ואין היתר אלא כשהיא נמצאת במקום המתכסה מאליו, כגון החלק הנסתר של בית השחי, ובנוסף היא מכוסה בבגד. ויש לנהוג כדעת המחמירים, ובשעת הדחק, ניתן להקל. ואם הצואה נמצאת על גבי בגד הסמוך לגוף, ומכוסה בבגד העליון - לכל הדעות מותר לומר דברי קדושה.

[שו"ע עה, ד-ה, ומשנ"ב יב-טו; בו"מ דרשו, 17]

כפי שלמדנו, מותר לומר דברי קדושה בסמוך לצואה מכוסה, כאשר הריח אינו נודף מבעד לכיסוי. יש אומרים, שהיתר זה אמור גם ביחס לצואה הנמצאת על גופו של האומר, שאם היא מכוסה בבגד, רשאי לומר דברי קדושה; למעט מקרה שבו הצואה נמצאת על הפה, על האף, או בפי הטבעת, שאז היא אוסרת את אמירת דברי הקדושה גם אם היא מכוסה.

ויש אומרים, שאם הצואה נמצאת על גופו, אסור אפילו להרהר

ההקפדה על נקיון הבגדים בשעת התפילה

להתפלל וללמוד תורה. (ויש אומרים, שדבר טומאה אינו נחשב כצואה, ואף אם אינו מכוסה, אינו אוסר אמירת דברי קדושה לְמוֹלוּ). ויש אומרים שאין להתפלל בבגד שיש עליו דבר טומאה, ובפרט אם בא על ידי איסור, כדי שלא יהיה לו ל'מזכרת עוון' בשעת התפילה.

[משנ"ב עה, יב וטו; בו"מ דרשו, 18]

האדם צריך להקפיד שבגדיו יהיו נקיים בכל עת, ובפרט בשעת התפילה. והיה מן הראוי שיהיו לכל אדם בגדים מיוחדים לתפילה, כבגדי כהונה המיוחדים לשרת את ה', אלא שאין לכל אדם יכולת כספית לנהוג כן.

ובדיעבד, אף אם יש צוֹאָה, או דְבַר טומאה, על בגדו - בְּצֵדוּ הפנימי, או בְּצֵדוּ החיצוני והוא מכוסה בבגד עליון - רשאי

* אסור לאדם לומר דברי קדושה כאשר יש לְמוֹלוּ ערווה בלתי מכוסה, ואף אם הוא עוצם את עיניו. ונחלקו הפוסקים בנוגע לכיסוי העיניים בבגד, אם הוא מתיר את אמירת דברי הקדושה למוֹל הערווה. וכמו כן, נחלקו הפוסקים בנוגע למקרה שהערווה נמצאת בחדר אחר, והאדם עומד לְמוֹלָה ויכול לראותה מבעד לדלת - אם עצימת עיניים מתירה את אמירת דברי הקדושה.
* אסור לאדם לומר דברי קדושה כאשר נמצאת צוֹאָה בטווח של ארבע אמות ממנו, או שנמצאת לְמוֹלוּ 'כמלוא עיניו', כלומר, בטווח ראייתו.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם נשים מברכות ברכות השחר בלשון נקבה?

ובמקום ברכת "שלא עשני אשה", מברכות הנשים "שעשני כרצונו". וכמו כן, יש שכתבו, שהנשים מברכות בלשון נקבה: "שלא עשני גויה", "שלא עשני שפחה", וכן מנהג בני ספרד. ויש שכתבו, כי אכן הן מברכות בלשון נקבה, אך ללא 'שם ומלכות'. ויש שכתבו, שהנשים מברכות בלשון זכר, כאנשים, וכן מנהג בני אשכנז.

[שו"ע מו, ד; ביאורים ומוספים דרשו, 22; ביה"ל נב, א, ד"ה כל]

הפוסקים נחלקו בנוגע לברכות השחר, אם זמנן במשך כל היום, או שיש להן זמן מוגבל - עד לסוף זמן תפילת שחרית, או עד חצות היום. ולדעת הסוברים שיש להן זמן מוגבל, לכאורה דין ברכות אלו כמצוה ש'הזמן גרמא', ונשים פטורות מלברך. ברם, מסתימת דברי הפוסקים נראה, שנשים חייבות בברכות השחר כאנשים; ואף אם נניח שהן פטורות - הנשים יכולות לקבל על עצמן את הדבר כחובה, ולברך.

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

מאיזה תבשיל האדמו"ר ר' שלוימקה מזעווהיל רצה לטעום?

נדרים דף מט

אמר קונם תבשיל שאיני טועם

המקיים את המפעל. קרא רבנו, שאינו חפץ אלא אך ורק בשיירי לחם שהותירו אחריהם הילדים, חוסי המוסד. לא הועילו כל ההפצרות להגיש לפניו, לפחות רבנו, איזה תבשיל ראוי. עמד במפגיע שלא יאכל אלא מאותם שיירי פת, ותו לא. זהו! הכיצד? נשאל רבנו. שיירי פת שיועדו לפח האשפה? - אה, שיריים של צאן קדשים!... נענה רבנו, מהסה, כלאחר יד, כל ההפצרות כנגדו.

(צדיק יסוד עולם)

בירושלים, בשכונת בית ישראל, היה קיים מוסד לילדים, שטיפל בהצלתם של ילדים מרשת המסיון. האדמו"ר ר' שלוימקה מזעווהיל הוא שדאג לקיומו החמרי של המוסד מבלי שאיש ידע שהוא שעומד מאחורי כל המפעל. באחד הימים הוא נכנס לבקר במוסד, ותוך כדי ביקורו זרק את משאלתו שהיה רוצה לסעוד במקום... - הרבי מזעווהיל כאורח המוסד! חרדו הכל לקראת רבנו להגיש לפניו מכל מיילי דמיטב שלפניהם, לערוך שלחן לפניו כראוי, גם אם לא ידעו שרבנו הוא

תכין עצמך לכבוד שבת

קבל את 'גיליון 'לקראת שבת' שכבש את העולם היהודי
אצלך בתיבת המייל לפני כולם כל יום חמישי

סיפורים ופנינים מרתקים מחייהם של רבותינו הקדושים

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il